

МІСЦЕВИЙ І ПОЯСНИЙ ЧАС НА УКРАЇНІ

- А. Місцевий час. Земля робить повний оборот [revolution] навколо своєї осі [axis] приблизно за 24 години, або за добу. У кожний момент доби однаковий час спостерігається [is observed] у будь-якій точці одного й того самого меридіана. Цей час називають місцевим часом. При зміні географічної довжини місця спостереження змінюється і місцевий час. За годину Земля повертається на 15° [degrees] ($360^\circ/24$ год.). Це означає, що різниця в часі між пунктами, росташованими на одній паралелі і віддаленими один від одного на 15° , дорівнює одній годині. Скажімо, якщо в Донецьку (близько 38° східної географічної довжини) є 12-та година, то у місті Самбір Львівської області (близько 23° східної географічної довжини) буде теоретично [theoretically] 11-та година.

Чим більшою є відстань одного меридіана від іншого, тим більша різниця між ними у часі. Коли в Києві полудень [noon], то на протилежному [opposite] боці земної кулі, тобто на відстані 180° від Києва, буде північ.

За початковий меридіан для географічних довжин прийнято Гринвіцький [Greenwich] (або нулевий) меридіан згідно з Римською міжнародною угодою [agreement] 1883 року. Цей меридіан проходить через астрономічну обсерваторію в місті Гринвіч біля Лондона і має географічну довжину $0^\circ 00' 00''$. Місцевий час у Гринвічі, що відраховується від півночі [midnight] умовились [agreed] називати всесвітнім [universal], або світовим часом. Різниця в градусах [degrees] між географічною довжиною Гринвіцького меридіана і довжиною місцевого меридіана становить різницю місцевого часу між цими меридіанами в один і той самий момент. Різниця між Гринвічем і містом Фастів у Київській області є 30° , або 2 години; тобто коли у Гринвічі північ, тоді у Фастові - 2-га година ночі.

- Б. Поясний час. У практичній діяльності [for practical purposes] зручніше [more convenient] користуватись так званим поясним часом. Його у 1878 році запропонував [proposed] канадський інженер С. Флемінг. Ідея С. Флемінга полягає у тому, що вся поверхня земної кулі поділена меридіанами на 24 годинні пояси, кожний шириною 15°. Кожний з цих поясів має свій номер від 0 до 23. Місцевий час кожного поясу визначається за середнім меридіаном цього поясу. Пояси відлічують від Гринвіцького меридіану на схід, оскільки Земля обертається з заходу на схід. Номер поясу показує на скільки годин час даного поясу відрізняється від Гринвіцького; на схід від Гринвіча час доби збільшується, на захід - зменшується. Поясний час в Америці і Канаді було введено в 1883, а в Україні - в 1924.

Україна лежить в другому (східноєвропейському) годинному поясі. Нулевий пояс називається західноєвропейським, а перший - середньоєвропейським.

Вправи

ім'я та прізвище студента
_____

I. Дайте відповідь на запитання:

1. За який час і в якому напрямі Земля робить один оборот навколо своєї осі? _____

2. Чому кожний годинний пояс має 15°, а не 20°, або 30°? _____

_____

3. Що таке Гринвіцький меридіян? _____

_____

4. Коли вперше було запроваджено [introduced] поясний час, ким і де саме? _____

_____

5. Чому його було запроваджено? _____

_____

6. Чим відрізняється місцевий час від поясного? _____

_____

7. Коли вперше почали вживати поясний час в ЗСА, Канаді і в Україні? _____

8. Коли в Києві друга година пополудні, котра буде година у

Львові? _____